

Likabehandlingsplan

-för Högalidskolans skolenhet F-6 och skolenhet 7-9:s arbete för likabehandling samt arbete mot diskriminering och kränkande behandling

Innehåll:

- 1. Inledning**
- 2. Arbetsplan för läsåret 17/18**
- 3. Åtgärdsplan vid kränkning/mobbning**
- 4. Utredning och dokumentation**

Bilaga 1 Höggamodellen

Bilaga 2 Ordningsregler

Fastställes för läsåret 17/18

Katarina Wedegren
Rektor

Ilkka Tapojärvi
Rektor

1. Inledning

1.1 Hänvisning

Skollag (2010:800)

Diskrimineringslag (2008:567)

Skolförordning (2010:185)

Förordning om barn och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan (2006:1083)

Skolverket (2012): Allmänna råd för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling

Skolverket (2011): Stödmaterial för "Nolltolerans mot diskriminering och kränkande behandling"

Skolinspektionen (Dnr 43-2011:377): Beslut för grundskola – efter tillsyn av Högalidskolan i Kiruna kommun

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, Lgr 11

Herlin, A. & Munthe, B (2005): En tryggare skola, Nordstedts Juridik

Kvalitetsredovisning Högalidskolan

1.2 Allmänt

Det offentliga skolväsendet vilar på demokratins grund. Skollagen slår fast att verksamheten skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

1.3 Syfte

Likabehandlingsplanen syftar till att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, könsidentitet, etnisk tillhörighet, trosuppfattning, sexuell läggning, ålder eller funktionshinder och förebygga och förhindra kränkande behandling.

1.4 Högalidskolans vision

Vår verksamhet präglas av trygghet och arbetsro. Inom skolan accepteras inte och förekommer inte våld, diskriminering eller kränkande behandling. Alla verksamma inom rektorsområdet, lärare, vaktmästare, skolmåltidspersonal, städpersonal, bibliotekarie samt föräldrar såväl som elever är medvetna om de demokratiska värden och förhållningssätt vi alla har att förvalta och respektera. Vi värnar om vår verksamhet där alla kan vara och får vara sig själva, ges det utrymme de har rätt till samt där alla tar ansvar för varandra och vår gemensamma arbetsmiljö.

1.5 Utvärdering av likabehandlingsarbetet 2016/17

1.5.1 Resultat och identifierade behov från analys och kartläggning

Allmänt

Skolledningens och personalens tydlighet, förväntan och direkta agerande på detta område bedöms vara avgörande för en positiv utveckling. Insatser för ökad samhörighet, såsom lägerskolor, samarbetsövningar m.m. har gett resultat och bör bibehållas och vid behov ges större utrymme.

Vid situationer där händelser och incidenter inträffat kan frånvaron av vuxna i stort ses vara genomgående. Identifierade platser för Högalidskolan är rasthall, elevskåp och idrottens omklädningsrum samt olika korridorer till lektionssalar.

Skolans likabehandlingsplan, snabba agerande vid kännedom om kränkning/mobbning och den arbetsgång, samarbete samt metoder som används medger positiva resultat, varför denna kultur, struktur och riktlinjer för insatser fortsatt skall brukas och utvecklas.

Skola

Övergripande behöver skolan fortsatt utveckla:

- det likabehandlingsfrämjande arbetet, och göra detta värdegrundsarbete till en del av den ordinarie undervisningen,
- regelbundna lägesavstämningar i personal- och elevgrupper,
- arbetet med och ansvaret för den gemensamma skolmiljön,
- elevernas kunskap om och roll i arbetet för likabehandling,
- möjligheter för gemensamma och schemabrytande aktiviteter på skolnivå
- vuxennärvaro vid elevernas rastverksamhet

Husmodellen:

- Terminsstart med värderings-/samarbetsövningar samt dialog gällande språkbruket och hur man bör vara mot varandra i alla årskurser.
- Minst en planerad insats per årskurs och termin avseende värdegrundsarbete, konflikthantering och språkbruk.
- Aktivt arbete med konflikthantering i alla årskurser.
- Pedagogiska luncher med eleverna.
- Ökad vuxennärvaro (rastvakter) i rasthall och på skolgårdar.
- Plan samt förslag på gemensamma aktiviteter i rasthall såväl som på skolgårdar.
- Huset skall genomföras varje år på vårterminen och elevernas medverkan och idéer skall tas tillvara.
- Gemensam avstämning gällande likabehandlingsarbetet under en PK

Årskurs och elevgrupp

Årskurs 7-9 behöver arbeta med och utveckla:

- alla elevers rätt till lika stort utrymme i klassrummet,
- elevernas språkbruk gentemot varandra,
- gemenskap, samarbete och solidaritet mellan eleverna,
- elevernas medvetenhet om egen roll i och delaktighet i likabehandlingsarbetet.
- ökad vuxennärvaro under rasterna
- minst en vuxen per klass/grupp äter pedagogisk lunch med eleverna
- undervisning i nätetikett för att främja arbetet mot nätmobbning.
- nedskräpningen på skolan

Årskurs 4-6 behöver fortsatt arbeta med och utveckla:

- elevernas ansvar för egen samt skolans egendom.
- ökad vuxennärvaro på egna årskurser raster (rastvaktsverksamheten).
- planerade och styrda rastaktiviteter för alla elever.
- elevernas språkbruk gentemot varandra

År F-3 behöver arbeta med och utveckla:

- det främjande likabehandlingsarbetet i vardagen.
- ökad vuxennärvaro på egna årskurser raster (rastvaktsverksamheten).
- planerade och styrda rastaktiviteter för alla elever.

1.6 Skolledningens intention

1.6.1 Beslut i stort

Högalidskolan tar kraftigt avstånd från alla former av diskriminering och kränkande behandling. Inom skolans verksamhet är sådana yttringar förbjudna. Förbrytelser kan leda till rättsliga åtgärder och konsekvenser.

Högalidskolan skall bedriva ett målinriktat arbete i syfte att motverka diskriminering och kränkande behandling. **Det råder nolltolerans!** Det för likabehandling främjande arbetet skall ha en naturlig roll i verksamheten. Skolan skall även förebygga, förhindra och utreda diskriminering och kränkande behandling som ägt rum eller äger rum i skolverksamheten, eller på annat sätt påverkar elev eller elevgrupp i densamma.

Insatser och åtgärder i dessa sammanhang har prioritet framför alla andra aktiviteter!

Härvid skall all personal inom Högalidskolans rektorsområde:

- visa respekt för den enskilda individen,
- verka för att utveckla barns och elevers känsla för samhörighet,
- verka för att utveckla barns och elevers känsla för solidaritet och ansvar för människor även utanför den närmaste gruppen,
- aktivt förebygga och motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper,
- ingripa mot alla former av diskriminering och kränkande behandling,
- verka för jämställdhet i undervisning och elevgrupper,
- vid behov utreda uppgifter om diskriminering eller annan kränkande behandling,

- genomföra likabehandlingsplanen och verka för att vara delaktiga i utveckling och utvärdering av densamma.

1.6.2 Delaktighet och förankring

Kunskap och delaktighet gynnar engagemang och ansvarstagande i arbetet med att skapa ett gott klimat och en säker miljö för alla. I arbetet med att utforma skolans likabehandlingsplan skall elever och personal samt föräldrar beredas möjlighet att vara delaktiga. Detta sker genom att arbete med värdegrundsfrågor och likabehandlingsplanen integreras i den ordinarie undervisningen och verksamheten i övrigt.

För barn och elever sker detta genom information, undervisning och diskussion i klasser, elevgrupper och Elevråd, med innehåll och omfattning anpassat efter barn och elevers mognadsgrad. Härvid brukas den s.k. ”husmodellen” som en naturlig utgångspunkt för arbetet. För personalgrupper sker detta genom information, kunskapsspridning och diskussion i arbetslag och vid personalkonferenser eller kompetensutvecklingsdagar. För föräldragruppen sker detta genom information, kunskapsspridning och diskussion vid föräldramöten samt vid erforderliga möten för samråd kring dessa frågor. Vid behov och i samband med ev. uppkomna situationer eller händelser såväl i som utanför skolan behandlas och belyses relaterade frågor naturligt i undervisning och andra sammankomster.

1.6.3 Giltighet och uppföljning

Likabehandlingsplanen fastställs gällande för ett läsår i taget. Planen är dock ett s.k. levande dokument och därmed föremål för ständig utveckling och förbättring. Uppföljning, utvärdering och upprättande av ny likabehandlingsplan sker i slutet av varje läsår genom arbete i elevgrupper, elevråd och arbetslag. I detta sammanhang används även resultatet från den s.k. ”husmodellen” för kartläggning och elevförankring av skolans aktuella situation och behov. Arbetet redovisas årligen i skolans kvalitetsredovisning. Samordningsansvaret åligger skolledningen.

För tidiga och akuta behov av revidering av likabehandlingsplanen under pågående läsår framförs detta till skolledningen för överväganden och beslut. Vid dessa revideringar skall samråd mellan skola, elevråd och personal och vid behov även föräldrarepresentanter eftersträvas. Samordningsansvaret åligger skolledningen.

1.6.4 Kartläggning

I syfte att aktivt kunna vidta åtgärder och främja likabehandling samt förebygga och förhindra diskriminering och kränkande behandling bör skolan systematiskt kunna uppmärksamma behov i den egna verksamheten. Detta sker genom regelbunden avstämning och kartläggning och omfattar:

1. verksamhetens organisation och arbetssätt,
2. barn och elevers trygghet och trivsel,
3. barn och elevers uppfattning om förekomst av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Kartläggning sker genom organiserade samtal med elever, elevgrupper, elevråd och i personalgruppen. Vidare erhålls underlag för kartläggning genom utvecklingssamtal, genom den s.k. ”husmodellen”, i skolans kvalitetsarbete och vid utvärdering av likabehandlingsplanen samt skolans arbete kring arbetsmiljö.

1.7 Vad är kränkande behandling?

1.7.1 Allmänt

Kränkande behandling förekommer i form av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling som inte har samband med diskrimineringsgrunderna. Gemensamt för all kränkande behandling är att den strider mot principen om alla människors lika värde, och ofta är ett uttryck för makt och förtryck. Härvid är den enskildes upplevelse av kränkning en avgörande utgångspunkt och skall alltid tas på allvar.

1.7.2 Definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna är **kön, könsöverskridande identitet, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder och ålder**. Diskriminering innebär avsteg från principen om likabehandling. Diskriminering handlar om missgynnande och förutsätter därför någon form av makt hos den som diskriminerar.

Med *diskriminering* avses:

1. *direkt diskriminering*: att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnande har samband med diskrimineringsgrunderna.
2. *indirekt diskriminering*: att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller förfaringssätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med viss diskrimineringsgrund, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringssätt har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet.

Trakasserier: är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. *Sexuella trakasserier*: är ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet. Sexuella trakasserier behöver inte ha något samband med diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling är ett uppträdande som kränker en individs värdighet utan att ha samband med någon diskrimineringsgrund. Kränkningar kan vara synliga och handfasta likväl som dolda och subtila. De kan utföras inte bara under den tid som verksamheten äger rum utan också via telefon och dator. De kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. De kan ta sig uttryck i fysiskt, verbalt eller icke verbalt uppträdande eller bemötande. Exempel på kränkning kan vara förtal och ryktesspridning, nedsvärtning och nedsättande tillmälen, förlöjligande eller förnedrande uppträdande som negativa kommentarer om utseende eller beteende. Det kan även handla om utfrysning och hotelser eller fysiskt våld.

Mobbning är en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag. Mobbning är en form av kränkande behandling

Rasism är en föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

Främlingsfientlighet är rädsla för eller stark motvilja mot grupper som definieras genom olika karakteristika, såsom fysisk, kulturell, etnisk eller beteendemässig.

Homofobi är en uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en stark negativ syn på homo- och bisexualitet och homo- och bisexuella personer.

Kön är att någon är kvinna eller man.

Könsöverskridande identitet eller uttryck innebär att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Etnisk tillhörighet avser nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Funktionshinder är varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av skada eller en sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Sexuell läggning avser homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Ålder avser uppnådd levnadslängd.

Likabehandling avser att alla barn och elever skall behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter oavsett diskrimineringsgrunderna. Det innebär inte alltid att alla barn och elever skall behandlas lika. Se indirekt diskriminering.

2. Arbetsplan för läsåret 17/18

2.1 Inriktning

Vi är alla varandras arbetsmiljö och har alla sålunda ett ansvar för att alla kan verka i ett gott klimat och en säker miljö. Arbetet för likabehandling skall under läsåret initialt genomföras genom arbete i varje årskurs kring värdegrund, regler och rutiner. Vidare skall tidigt under läsåret utifrån elevernas ålder och mognad värderings-, samarbets- och samhörighetskapande övningar genomföras. Därefter skall likabehandling och värdegrund utgöra en naturlig, integrerad del i ordinarie undervisning, och ges det utrymme som situationen inom varje verksamhetsområde kräver. Innehåll och omfattning anpassas efter barns och elevers mognadsgrad. All personal, barn och elever skall vara införstådda med innehållet i och syftet med likabehandlingsplanen.

2.2 Övergripande mål

Högalidskolan skall utvecklas mot en verksamhet:

- fri från mobbning, våldsytringar, rasism, trakasserier eller andra former av kränkande behandling – en trygg plats för alla
- där det främjande arbetet för likabehandling är en del av den ordinarie verksamheten
- där alla elever har kunskap om skolans likabehandlingsplan och dess innehåll
- där barn och elever bibringas en utvecklad känsla av samhörighet, solidaritet och ansvar för människor och egendom, såväl i som utanför skolan
- där alla elever ges och får lika stort utrymme

2.3 Ansvarsförhållanden

- Det övergripande ansvaret åligger rektor.
- Klasslärare/mentor är i första hand ansvarig för elever i respektive årskurs, klass och elevgrupp.
- Undervisande lärare är ansvarig för egen undervisning och egna lektioner.
- Alla elever är allas elever. All personal är ansvarig för ingripande vid iakttagna kränkningar eller uttryck för diskriminering i gemensamma utrymmen oavsett tillhörighet avseende årskurs, klass eller elevgrupp.

2.4 Uppgifter och genomförande läsåret 2014/15

Skolans likabehandlingsteam har fått i uppdrag av rektor att se över likabehandlingsarbetet generellt samt föreslå hur de delar som ej är genomförda implementeras. Således har teamet tagit fram en årscykel för det främjande och förebyggande arbetet och arbetet kommer att intensifieras och riktlinjer utarbetas under läsåret för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier. Teamet kommer också att formulera frågeställningar inför kartläggningar och utvärderingar för att säkra att alla diskrimineringsgrunder inkluderas.

2.4.1 Uppgifter

År F-9:

-genomför under de första skolveckorna samarbets- och gruppövningar kring samspel, dialog gällande språkbruk och hur man är mot och interagerar med varandra.

Klart senast 2017-09-30.

-genomför planerade insatser kring värdegrunden samt arbetar aktivt med konflikthantering med focus på språkbruket minst en gång per termin.

Klart senast 2017-11-17 respektive 2018-03-13.

-genomför under hela läsåret pedagogisk lunch med minst en skolpersonal/egen elevgrupp varje skoldag.

-genomför kartläggning, inventering och analys av elevernas trygghet och trivsel samt deras uppfattning om förekomsten av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling genom utvecklingssamtal, mentorsamtal, klassråd och elevråd samt "husmodellen". Husmodellen genomförs under perioden 2017-2018-05-04.

År 7-9:

-ökar egen vuxennärvaro vid raster i egen årskurs genom översyn av befintlig organisation, anmäler rastvakter till Stödet för samordning. Har ett särskilt ansvar för rasthall och korridorer. Rastvakt kan betyda att man som vuxen tar sitt kaffe bland eleverna i ex rasthallen. Klart senast 2017-09-15.

-upprättar en plan i samråd med fritidsledare för gemensamma aktiviteter ute och i rasthall, klart senast 2017-09-15.

-har nätetikett som en del i all undervisning för att stävja nätmobbning.

-lämnar in planering på hur man tänker arbeta under läsåret gällande likabehandling till Likabehandlingsteamet.

År F-6:

-öka vuxennärvaron vid raster i egna årskurser genom översyn av befintlig organisation, anmäler rastvakter/rastvärdar till egen rektor för samordning. Klart senast 2017-08-28.

-upprättar en plan för läsåret avseende minst en styrd rastaktivitet för alla elever varje vecka. Klart senast 30/9-17.

-lämnar in planering på hur man tänker arbeta under läsåret gällande likabehandling till Likabehandlingsteamet.

Fritidsledare:

-samverkar med arbetslagen för år 7-9 och upprättar plan för samt förbereder schemalagda aktiviteter i samband med högstadiееlevernars raster – både i rasthall och utanför skolbyggnaden. Klart senast 30/9-17

2.4.2 Främjande, förebyggande och förhindrande insatser

Skolans arbete med att främja en god skolmiljö samt likabehandling och förebygga diskriminering och kränkande behandling under läsåret 17/18 beskrivs ytterligare enligt följande:

2.4.2.1 Främjande insatser

- Ökad vuxennärvaro vid raster genom översyn av befintlig organisation samt möjligheter till förstärkning av befintlig personal i detta avseende.
- Varje pedagog i skolan, dvs. all personal är uppmärksam på alla former av diskriminering eller annan kränkande behandling och beivrar detta i förekommande fall genom eget ingripande.
- Varje pedagog i skolan, dvs. all personal ansvarar för att antagna ordnings- och trivselregler efterlevs.

- Rastvakter och fritidsledare ansvarar särskilt för tillsyn av skolans område och utrymmen samt att en stimulerande sysselsättning och trygg miljö erbjuds i samband med raster.
- Varje pedagog i skolan, dvs. all personal reflekterar över det egna arbetssättet och organisationen de verkar i för att upptäcka eventuell indirekt diskriminering eller omedveten kränkning då verksamheten genomförs.
- Mentorer informerar och undervisar samtliga elever vid varje terminsstart om skolans likabehandlingsplan och går igenom definitioner och begrepp kring diskriminering och kränkande behandling.
- Mentorer beaktar möjligheter för eleverna att återkommande diskutera normer, attityder och hur goda relationer kan vårdas
- Skolpersonal ur varje elevgrupp och årskurs deltar vid elevlunchen, s.k. pedagogisk måltid.
- I samtliga årskurser genomförs värderings-, samhörighets- och samarbetsövningar efter elevernas ålder och mognad vid höst- och vårterminsstart.
- SOL-arbetet (Solidaritetsarbetet) genomförs som ett långsiktigt projekt för elevernas utveckling av samhörighet, solidaritet och medvetenhet i ett internationellt perspektiv.
- Regelbunden avstämning av situationen på skolan sker vid personalkonferenser i syfte att kartlägga och diskutera aktuellt läge samt överenskomma om gemensamma strategier och förhållningssätt. Härvid anges vid behov nya delmål att uppnå för viss tid. På detta sätt bedöms skolans likabehandlingsarbete kunna hållas aktuellt och möta uppkomna behov.
- Föräldrar och elever informeras om likabehandlingsarbetet och skolans värdegrund och görs delaktiga i detta arbete. Detta sker utöver den ordinarie undervisningen vid föräldramöten samt genom klassråd, elevråd och vid behov samråd.
- Skol-, stadiе- alternativt årskursgemensamma schemabrytande aktiviteter av typ lägerskole- eller friluftsdagskaraktär genomförs 1-2 ggr per termin syftande till att skapa samhörighet och stärka vi-känslan.
- Antimobbning/likabehandlingsteamet genomför undervisning/kompetensutveckling i ”Livskunskap” med övrig skolpersonal.
- Antimobbning/likabehandlingsteamet genomför undervisning/kompetensutveckling av övrig personal beträffande diskriminering, trakasserier och kränkande behandling och hur dessa uppstår och vilka faktorer som skapar en trygg miljö.

2.4.2.2 Förebyggande och förhindrande insatser

Stödet:

Antimobbning/likabehandlingsteamet genomför vid behov, efter beslut av rektor, riktade insatser kring likabehandling, mobbning och kränkande behandling.

År F-3:

- Håller skolans likabehandlingsplan och samhällets värdegrund levande samt aktualiserar den vid varje veckomöte samt vid uppkomna situationer.
- Avdelar rastvakter för tillsyn av elever vid rast.
- Se till att det finns tillsyn i omklädningsrummet före och efter idrottslektionerna.
- Arbetar för en lugnare och trevligare miljö i matsalen.

År 4-6:

- Aktualiserar skolans likabehandlingsplan och samhällets värdegrund vid uppkomna situationer.
- Arbetar med att öka elevernas ansvar för varandra och egen samt skolans egendom genom olika värderingsövningar samt elevansvar för olika praktiska områden såsom matvärdar, städpatrull i klassrummet osv.
- Avdelar rastvakter för tillsyn av egna årskursers elever vid rast.

År 7:

- Aktualiserar skolans likabehandlingsplan och samhällets värdegrund.
- Överenskommer med egna elevgrupper om vilka regler och rutiner, inom ramen för skolans övergripande ordningsregler, som skall vara gällande i egen årskurs och/eller klass/elevgrupp.
- Arbetar med konkreta och etiska samtal kring aktuella händelser och konflikter i elevgruppen samt nätetiken.
- Arbetar med att skapa trygghet genom fasta placeringar i klassrummet och gemensamma rutiner för lektionsstart och avslut i undervisningen.
- Ingriper aktivt vid s.k. negativt språkbruk genom tydlig markering från personalen och vid behov samtal med elev eller elevgrupp.
- Avdelar rastvakter för tillsyn av egen elever vid rast.
- Arbetar med nätetiken.

År 8:

- Aktualiserar skolans likabehandlingsplan och samhällets värdegrund.
- Överenskommer med egna elevgrupper om vilka regler och rutiner, inom ramen för skolans övergripande ordningsregler, som skall vara gällande i egen årskurs och/eller klass/elevgrupp.
- Arbetar med att stärka flickornas roll och utrymme i klassrummet genom att aktivt styra frågeställningar och turtagningen i undervisningens genomförande.
- Arbetar med att skapa trygghet i klassrummet och gemensamma rutiner för lektionsstart och avslut i undervisningen.
- Ingriper aktivt vid s.k. negativt språkbruk genom tydlig markering från personalen och vid behov samtal med elev eller elevgrupp samt arbeta med nätetiken.
- Arbetar med att utveckla samarbete, samhörighet och gemenskap genom återkommande samarbets-, värderings- och samhörighetsövningar.

År 9:

- Aktualiserar skolans likabehandlingsplan och samhällets värdegrund.
- Överenskommer med egna elevgrupper om vilka regler och rutiner, inom ramen för skolans övergripande ordningsregler, som skall vara gällande i egen årskurs och/eller klass/elevgrupp.
- Ingriper aktivt vid s.k. negativt språkbruk genom tydlig markering från personalen och vid behov samtal med elev eller elevgrupp samt arbeta med nätetiken.
- Arbetar med att skapa trygghet i klassrummet då behov uppstår och gemensamma rutiner för lektionsstart och avslut i undervisningen.

- Arbetar med att utveckla samarbete, samhörighet och gemenskap genom återkommande samarbets-, värderings- och samhörighetsövningar.
- Avdelar rastvakter för tillsyn av egen årskurs elever vid rast.

3. Åtgärdsplan vid kränkning/mobbning

3.1 Inriktning

Arbetet med att åtgärda misstänkt eller uppmärksammas kränkning/mobbning skall hanteras med tydlighet, snabbhet och långsiktighet.

***Insatser och åtgärder i dessa sammanhang har
prioritet framför alla andra aktiviteter!***

3.2 Åtgärder och konsekvenser

Kränkande och mobbade uppträdande skall inte förekomma och i förekommande fall snarast upphöra! Åtgärderna skall leda till att stoppa den omedelbara kränkningen och förebygga framtida kränkningar, och är i förekommande fall till för att garantera alla elevers trygghet och för att undervisningens kvalitet skall kunna upprätthållas. Vikten av dialog skall inte underskattas. Åtgärderna är en konsekvens av uppkommen situation och får inte vara en bestraffning. Konsekvensåtgärder baseras på utredda orsaker och sammanhang och är följande:

- Tillsägelse
- Samtal elev – klasslärare/mentor
- Samtal elev – klasslärare/mentor – vårdnadshavare
- Begränsat tillträde till vissa utrymmen och lokaler i skolan
- Samtal elev – klasslärare/mentor – vårdnadshavare – rektor
- Obligatoriskt deltagande enligt denna åtgärdsplan
- Skriftlig varning
- Åtgärdsprogram för enskild elev
- Omplacering av förövare/förövarna för viss tid till andra klasser/elevgrupper
- Omplacering av förövare/förövarna för viss tid till annan skola/skolor
- Efter behov koppla in andra yrkeskategorier, Elevhälsan, antimobbingteam
- Anmälan till Socialtjänsten och/eller Polisen.

Beskrivna åtgärder och konsekvenser kan kombineras. Bedömning av konsekvensåtgärder sker från fall till fall och i förekommande fall i beskriven följd enligt skollag (2010:800).

3.3 Övergripande rutiner för anmälan och rapportering

Huvudmannen skall alltid informeras när rektor får kännedom om att en elev känner sig utsatt för trakasserier eller kränkande behandling. Detta gäller alla kränkningar eller misstänkta kränkningar. Rektor har anmälningskyldighet gentemot huvudmannen. Följande övergripande rutiner tillämpas:

- *Elev kränker elev:* elev och/eller vårdnadshavare anmäler till klasslärare/mentor, vilka anmäler till rektor.
- *Vuxen kränker elev:* elev och/eller vårdnadshavare anmäler till 1) klasslärare/mentor, 2) SYV/skolsköterska, vilka anmäler till rektor
- *Elev kränker vuxen:* vuxen anmäler till rektor.
- Rektor anmäler och rapporterar till skolans huvudman.

I syfte att följa och bevaka utvecklingen av uppmärksammade och/eller misstänkta kränkningar tillämpas följande rutiner:

- Klasslärare/mentor och samordnande pedagog samverkar med och informerar varandra om pågående ärenden, utredningar och åtgärder.
- Samordnande pedagoger rapporterar vid och till skolans elevvårdsteam; Miniteamet.

3.4 Genomförande

3.4.1 Arbetsgång vid misstanke, indicier om kränkning/mobbning

1. Skolpersonal misstänker eller erhåller uppgifter om kränkning/mobbning.
2. Uppgifter lämnas till berörd klasslärare/mentor.
3. Klasslärare/mentor utreder snarast genom enskilt samtal med den kränkta/mobbade.
4. Vårdnadshavare informeras genom klasslärare/mentors försorg om misstanke, indicier och genomfört samtal. Samråd sker avseende fortsatta åtgärder.
5. Utredning och dokumentation genomförs enligt pkt 4. Utredning och dokumentation.
6. **Ärendet anmäls snarast och redovisas för rektor**(Skollag 2010:800 6 Kap §10) för beslut om avskrivning eller fortsatta åtgärder enligt pkt 3.4.2. samt vidare rapportering till skolans huvudman.

3.4.2 Arbetsgång vid konstaterad kränkning/mobbning

1. Arbetet sker i huvudsak efter ”Höggamodellen”, se bilaga 1.
2. Klasslärare/mentor utreder situationen genom enskilt samtal med den kränkta/mobbade. Visa lättnad över att kränkningen/mobbningen nu kommit till kännedom och kan börja hanteras. Ta tid för den utsatte.
3. Klasslärare/mentor ser till att den drabbade vid behov har tillgång till en trygg zon, såsom lärarrum eller motsvarande.
4. Klasslärare/mentor utreder vidare skyndsamt genom enskilt samtal med förövare(n). Är det flera utpekade förövare genomförs även samtal med dessa **enskilt**. Markera och klargör att kränkande behandling inte accepteras och vilka åtgärder som nu blir aktuella.
5. Eleverna uppmanas att själva berätta om kränkningen/mobbningen hemma, och informeras om att kontakt med hemmet kommer att tas av skolan.
6. Vårdnadshavare till samtliga inblandade informeras genom klasslärare/mentors försorg om konstaterad kränkning/mobbning samt genomförda samtal.
7. Dokumentation genomförs enligt pkt 4. Utredning och dokumentation.
8. Klasslärare/mentor upprättar därefter tillsammans med berörda elever en plan/överenskommelse om hur kränkningar/mobbning framledes skall undvikas. Detta sker enskilt och även vid behov eller önskemål därom i samråd med berörda vårdnadshavare.
9. **Ärendet anmäls och redovisas för rektor** som orientering om konstaterad kränkning/mobbning, vidtagna åtgärder samt vidare rapportering till skolans huvudman.
10. Uppföljning och kontroll av ärende och åtgärdsprogram genomförs av klasslärare/mentor genom samtal med de inblandade och enligt den överenskomna planen under den tid som krävs tills kränkning/mobbning kan konstateras ha upphört. Det är den utsattes upplevelser och behov som är styrande för detta arbete.
11. Klasslärare/mentor informerar fortlöpande samordnande pedagog för egen skolenhet om ärendets utveckling. Denne **informerar fortlöpande EHT och rektor** om ärendets utveckling och när kränkning/mobbning bedöms ha upphört. Har

kränkningen/mobbningen upphört anses ärendet avslutat. Rektor beslutar om avskrivning eller fortsatta åtgärder enligt pkt 3.4.3.

3.4.3 Arbetsgång när kränkning/mobbning konstateras ej ha upphört

1. Rektor och Miniteamet informeras av berörd klasslärare/mentor/samordnande pedagog om att kränkning/mobbning ej har upphört och att situationen ej kan lösas av berörda lärare eller berört arbetslag.
2. Rektor beslutar om insats av skolans Antimobbningsteam.
3. Dokumentation genomförs enligt pkt 4. Utredning och dokumentation.
4. Antimobbningsteamet arbetar även i huvudsak efter den s.k. ”Höggamodellen”. Se bilaga 1. Dock för eleverna på en ny utökad nivå och med icke ”vardaglig” skolpersonal.

Tidsaspekten för när ett konstaterande av huruvida kränkning/mobbning ej har upphört kan variera utifrån ärendets omständigheter. Det som är att beakta i detta avseende är dock att s.k. ”långbänk” skall undvikas och att processen inte får tillåtas att avstanna.

3.4.4 Arbetsgång vid akut kränkning/våldshandling som begås av elev

1. Klasslärare/mentor utreder det inträffade med inblandade elever enskilt.
2. Eleven/eleverna skickas vid behov, i samråd med vårdnadshavare, hem för resten av skoldagen.
3. Klasslärare sammankallar vid behov berörda elever och vårdnadshavare för att snabbt klarlägga händelsen och överenskomma om fortsatta insatser och åtgärder.
4. Vårdnadshavare kontaktas och meddelas vid behov närmare om det inträffade samt eventuella påföljder.
5. Dokumentation genomförs enligt pkt 4. Utredning och dokumentation.
6. Klasslärare/Mentor anmäler händelsen/ärendet till Rektor samt vidtagna åtgärder.
7. Rektor underrättar Arbetsmiljöverket vid händelser som orsakats genom våld eller hot om våld samt rapporterar detsamma till skolans huvudman.

3.4.5 Arbetsgång vid kränkning/mobbning vuxen gentemot elev

Kränkning av vuxen i verksamheten gentemot elev är enligt lag förbjudet! Vid skolstart informeras alla elever om de rutiner som gäller då en elev upplever sig kränkt av en vuxen.

Dessa rutiner är:

1. Eleven informerar klasslärare/mentor om det inträffade.
2. Om klasslärare/mentor är den som upplevs vara kränkande informerar eleven studievägledaren(SYV) eller skolsköterskan om det inträffade.
3. Klasslärare/mentor eller SYV/skolsköterska dokumenterar berättelsen och överlämnar ärendet till rektor för vidare åtgärder.
4. Rektor anmäler ärendet till skolans huvudman samt utreder ärendet.

Vidare åtgärder är följande:

1. Rektor genomför samtal med berörd elev, dennes vårdnadshavare, berörd klasslärare/mentor eller SYV/skolsköterska.
2. Rektor genomför samtal med berörd vuxen.
3. Rektor fattar beslut om fortsatt utredning eller så
4. fattar rektor beslut om eventuella åtgärder, vid behov i samråd med kommunens personalavdelning.
5. Återkoppling avseende ärendets resultat sker till berörd elev och dennes vårdnadshavare genom skolans huvudman.

3.4.6 Arbetsgång vid kränkning/mobbning elev gentemot vuxen

I förekommande fall då skolpersonal kan konstatera sig vara utsatt för upprepad kränkning/mobbning av elev och upplever sig inte själv eller genom arbetslaget kunna hantera situationen hanteras denna enligt följande:

1. Berörd vuxen informerar rektor om situationen.
2. Rektor beslutar i samråd med berörd vuxen om fortsatta åtgärder inom ramen för denna likabehandlingsplan.

Dessa åtgärder kan vara följande:

1. Rektor genomför samtal med berörd elev.
2. Eleven uppmanas att själva berätta om kränkningen/mobbningen hemma, och informeras om att kontakt med hemmet kommer att tas av skolan.
3. Kontroll genomförs att hemmet har informerats om kränkningen/mobbningen.
4. Ärendet hanteras i tillämpliga delar enligt pkt 3.4.2 – pkt 3.4.4.

3.2.7 Rutiner för hantering av uppmärksammade kränkande bilder m.m. på Internet

Vid information om eller upptäckt av förekomst av bilder, filmer eller mobbingchat på Internet rörande elever inom Högalidskolans skolenheter skall detta hanteras enligt rutiner beskrivna nedan.

Skolans utgångspunkt och all personals attityd i dessa fall skall utgå från att utsatta elever är oskyldiga till denna exponering och hanteringen sålunda ske med omdöme.

Rutiner:

1. Sajtens överses av klasslärare/mentor och/eller annan skolpersonal och eventuella elever identifieras om möjligt.
2. Klasslärare/mentor kontaktar och medvetandegör endast identifierade elevers vårdnadshavare om vad skolan har blivit varse.
3. Kan någon eller några av skolans elever konstateras vara inblandade eller upphovsmän till denna typ av exponering eller kränkning hanteras ärendet efter samråd med utsatt elevs vårdnadshavare vidare enligt pkt 3.4.2.

4. Utredning och dokumentation

4.1 Inriktning

Vid kännedom om att ett barn eller elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller annan kränkande behandling föreligger skyldighet att utreda uppgifterna. En utredning skall alltid ske med största hänsyn till den som är utsatt och övriga inblandade.

Den enskildes upplevelse av det inträffade är utgångspunkt för en bedömning av och utredning kring vad som hänt. Utredningen skall ligga till grund för de åtgärder som vidtas och bör om möjligt klarlägga orsakerna till den uppkomna situationen.

Dokumentation av det arbete som skolan genomför i sitt likabehandlingsarbete innebär rättssäkerhet inte bara för elever och vårdnadshavare utan även för skolans personal. Skolan bedriver även s.k. myndighetsutövning och måste sålunda kunna redovisa åtgärder, motiv och beslut. Detta möjliggörs genom dokumentation.

4.2 Utredning

En utredning skall allsidigt belysa vad som inträffat och omfatta både den eller de som kan ha utövat kränkningen och den som blivit utsatt samt eventuella vittnen. Härvid skall följande om möjligt klarläggas och dokumenteras:

- Tid och plats för händelsen?
- Vilka var inblandade?
- Vem gjorde vad?
- Vem sade vad?
- Vad var/är orsaken till det inträffade?
- Är det en enskild händelse eller systematiskt återkommande – har det hänt förut?
- Hur ser de inblandade på det inträffade – är det allvarligt eller bagatellartat?
- Vilka konsekvenser har det inträffade för de inblandade?
- Skolpersonalens omedelbara och hittills vidtagna åtgärder?

4.3 Omfall

Om det vid den inledande utredningen inte framkommer uppgifter som klarlägger vad som har skett, vilka som har varit inblandade eller skall ha utfört den kränkning eller trakasseri som skolan/personalen fått kännedom om skall utredningen involvera en utökning av aktuell elevgrupp. Detta sker i syfte att om möjligt erhålla klarhet i aktuell situation så att skolan kan göra adekvata bedömningar och i förekommande fall agera.

Genomförande:

- Mot bakgrund av känd händelse/misstanke efterhöra den närmaste kamratgruppens uppfattning/kännedom.
- Mot bakgrund av känd händelse/misstanke efterhöra aktuell klass/elevgrupps uppfattning/kännedom.
- Den utökade utredningen bör ej ske i stor grupp utan enskilt eller med ett mindre antal elever. Härvid är berörd personals omtanke och förmåga av stor vikt beaktande ärendets natur.

4.3 Dokumentation

I samband med utredning och handläggning av ärenden som omfattas av denna likabehandlingsplan skall dokumentation utföras. Dokumentationen skall vara skriftlig och omfattar:

- Utredningar
- Möten
- Samtal (telefonsamtal)
- Åtgärder och åtgärdsprogram
- Uppföljning och utvärdering
- Beslut och bedömningar

I dokumentation bör det framgå tid och plats för dokumentationen, vem som har gjort den, vilka övriga som har varit närvarande eller delaktiga samt ärende och innehåll.

4.4 Ansvarsförhållanden

Rektor är ytterst ansvarig för att utredning och dokumentation sker. Ansvarig för genomförande av en utredning eller dokumentation är den som får i uppdrag att genomföra detta eller är ålagd att handlägga ett ärende enligt pkt 2. Åtgärdsplan för kränkning/mobbning.

4.5 Riktlinjer för förvaring och arkivering

All dokumentation förvaras hos den som upprättar densamma. Detta bör ske på ett betryggande sätt. När utredning eller ett ärende är avslutad anses "handling vara upprättad". Denna skall då arkiveras på skolexpeditionen enligt direktiv för expeditionstjänst. Om den som upprättar eller i övrigt har ansvaret för en dokumentation lämnar skolan skall dokumentationen:

- 1.** Överlämnas till berörd arbetslagledare.
- 2.** Arkiveras på skolexpeditionen enligt direktiv för expeditionstjänst.

Höggamodellen (Variant av Farstamodellen)

Alla önskar självklart att miljön i skolan ska vara trygg. Att fostra våra barn in i ett bra socialt mönster är en svår uppgift som alla vuxna har. De som valt att arbeta med barn och ungdomar har alltid detta med sig i sina arbetsmetoder, och det finns omfattande erfarenhet. Den största påverkan har dock föräldrarna. Deras attityder och värderingar hemma är det som påverkar barnen mest.

Mobbning är ett svårt problem och oftast mycket känsligt att hantera. Farstamodellens särskiljande drag utöver arbetssätt och innehåll är informationsdelgivningen. Erfarenheter visar att fel information vid fel tillfälle kan försvåra eller sabotera hela behandlingsprocessen. Därför är avvaktan med information till föräldrar och ingen vetskap för mobbaren att denne skall kallas till samtala centrala grepp i Farstamodellen. Hur informationen till berörda föräldrar går till avgörs från fall till fall och är beroende av hur grov kränkningen/mobbningen är.

De centrala, och mycket omdiskuterade, greppet kring informationsdelgivning har sin bakgrund i praktiska erfarenheter kring vissa mänskliga försvarsmekanismer. Om mobbaren vet att denne är kallad till samtala kring mobbing som denne är skyldig till har mobbaren kunnat noteras bygga upp ett försvar och därmed försvåras det framgångsrika samtalet. Vidare kan förövarens föräldrar gå i starkt försvar för sitt barn utan att först ta reda på fakta och även då försvåra det fortsatta arbetet avsevärt. Även den utsattes föräldrar, när dessa får kännedom om att deras barn är mobbat, kan agera i chock eller paniktillstånd, och bland annat ta direktkontakt med mobbarens föräldrar. Erfarenheter visar att här kan det uppstå osämja mellan föräldragrupperna, vilket ytterligare kan försvåra behandlingsprocessen. Därför avvaktar Farstamodellen i första skedet med information till föräldrarna.

Höggamodellen avviker från Farstamodellen i detta avseende! Höggamodellens utgångspunkt är att förälder/vårdnadshavare skall vara informerad och i förekommande fall delta i processen.

Det skall dock här tydliggöras att skolan inte kommer att vänta med att agera, dvs. utreda eller vidta åtgärder, baserat på vårdnadshavares behov eller möjligheter. Skolan är skyldig att agera i dessa sammanhang. Dock är det skolans ambition och en inriktning för vårt arbete att skapa delaktighet och medvetenhet samt samråda i frågor som berör den enskilde.

Det är oerhört viktigt att den utsatte under hela processen stöttas. Erfarenheter visar även att mobbaren upplever en lättnad av att problemet upptäckts och att de får hjälp att bryta sitt beteende. Kortfattat beskrivs Höggamodellen(variant av Farstamodellen) enligt nedan.

1. Antimobbingteamet/läroarbetslag/klasslärare/mentor har uppmärksammat på att en elev upplever att denne utsätts för mobbing. Inom teamet diskuterar man situationen med varandra och bestämmer hur och vilka som skall gå vidare med den aktuella situationen. Frågor som besvaras i detta skede är:
 - Är det mobbing eller annan kränkande behandling?
 - Vem/vilka är mobbarna/förövarna?
 - Vad är gjort sedan tidigare, vilka åtgärder är vidtagna?
 - Hur länge har detta pågått?

- Osv.

Ytterligare information samlas försiktigt in via klasslärare/mentorer och eventuellt den utsattes föräldrar. Föräldrar informeras om situationen och att samtal kommer att genomföras samt inbjuds att delta vid dessa.

2. Försiktigt samtal genomförs med den utsatte. Situationen klarläggs avseende:
 - Vad har hänt?
 - Hur ofta har detta hänt?
 - Hur länge har detta pågått?
 - Hur har kränkningarna/mobbningen tagit sig uttryck?
 - Var har detta hänt?
 - Vilka är de inblandade?

Den mobbade överenskommer vid detta samtal om att nya samtal kommer att genomföras inom en snar framtid i uppföljande syfte.

3. De misstänkta mobbarna kallas vid lämpligt tillfälle i skolan en i taget till samtal. Inför dessa samtal informeras deras föräldrar om att samtal kommer att genomföras och varför. De inbjuds även att delta. Vid samtalet upplyses de om att skolan vet att de mobbar, att skolan ser mycket allvarligt på situationen och att kränkningarna/mobbningen omedelbart måste upphöra.

Vid samtalet talar man om konkreta saker som förövaren/förövarna gjort sig skyldiga till. Det moraliseras inte och ställs inga varför-frågor. Samtalets atmosfär är varken straffande eller förlåtande. Behandlaren frågar och påstår endast sådant som de själva är säkra på har inträffat. Kring dessa fakta får det inte råda någon tveksamhet. Samtalet avhandlar även hur förövaren själv kan agera för att kränkningen/mobbningen ska upphöra och överenskommelser om detta görs.

Det strävas alltid efter att vara två vuxna med vid samtalet. En leder samtalet och en dokumenterar. Detta samtal är den viktigaste delen av arbetet. Förövaren meddelas även att denne kommer att bli kallad till ett nytt samtal inom en snar framtid.

4. Eleven uppmanas att själv berätta om det som hänt för sina föräldrar, om dessa valt att inte delta, och uppmärksammas på att skolan kommer att kontakta vårdnadshavarna.
5. Under tiden fram till uppföljningssamtalet är de vuxna aktiva iakttagare av hur mobbaren efterlever de överenskommelser som gjorts.
6. Vid uppföljningssamtalen får eleverna själv berätta om hur denne upplever situationen i dagsläget.
7. Uppföljning och fortsatta samtal fortskrider så länge de inblandade, mobbare, mobbad och behandlare anser att behov föreligger.

Ordningsreglerna speglar den värdegrund som skall råda inom Högalidskolans rektorsområde. De utgör en sammanfattning av en bredare diskussion mellan personal, elever, föräldrar avseende relationer, bemötande, respekt och ansvar för varandra och den gemensamma skolmiljön.

Inom ramen för skolans ordningsregler åligger det respektive pedagog eller arbetslag att vid behov, i samverkan med berörd klass, elevgrupp eller årskurs, överenskomma om och upprätta trivselregler och rutiner för den egna verksamheten.

Ordningsregler

- 1. Det är inte tillåtet att göra någon annan illa**
- 2. Alla människor är lika mycket värda och skall respekteras**
- 3. Skolans och kamraters egendom skall respekteras**
- 4. Undervisningen och allas rätt till en bra arbetsmiljö skall respekteras**
- 5. Obehörig närvaro i skolan är inte tillåten**

Innebörd, omfattning och konsekvens

1. Det är inte tillåtet att göra någon annan illa

Detta innebär att ingen, varken elev eller vuxen, skall behöva uppleva kränkningar, mobbning eller sårande tilltal i skolan. Sådant uppträdande samt slagsmål och bråk utgör ett brott mot denna regel, och skolans personal skall då ingripa. Utöver vad som anges i skolans likabehandlingsplan medges, om det inte går att samtala med elever i en sådan situation, skolpersonalen för att stoppa misshandel eller förstörelse av skolans egendom, handgripligen sära på elever och vid behov fasthålla en elev enligt den s.k. nödvärnsrätten. Dock aldrig med mer våld än vad situationen kräver, och endast i den aktuella situationen. I förebyggande syfte i detta sammanhang är det inte heller tillåtet att på eget bevåg medföra eller bruka kniv eller andra farliga föremål i skolan.

Konsekvenser vid förbrytelse mot eller ohörsamhet av denna ordningsregel är:

- 1) Tillsägelse
- 2) Samtal/kontakt med vårdnadshavare
- 3) Ytterligare konsekvensåtgärder anges i likabehandlingsplanens pkt 3.1 Inriktning.

2. Alla människor är lika mycket värda och skall respekteras

Detta innebär att alla i skolan skall visa vederbörlig aktning och respekt för all personal och elever i skolan. Vidare innebär detta att skolan har rätt att förbjuda elever att bära märken och tecken som bedöms vara kränkande för elever och personal eller som uttrycker ett budskap som kan uppfattas vara hets mot folkgrupp eller kränkande för vissa demokratiska och samhällsliga yrkeskategorier, t.ex. polis.

Konsekvenser vid förbrytelse mot eller ohörsamhet av denna ordningsregel är:

- 1) Tillsägelse
- 2) Samtal/kontakt med vårdnadshavare
- 3) Ytterligare konsekvensåtgärder anges i likabehandlingsplanens pkt 3. Åtgärdsplan vid kränkning/mobbning.

3. Skolans och kamraters egendom skall respekteras

Avsiktlig skadegörelse på skolans eller elevers egendom, liksom annan av skolan hyrd/brukad egendom, är inte tillåtet. Även klotter och nedskräpning anses vara skadegörelse. Stöld av skolans eller elevers egendom är enligt lag förbjudet. Skolan ansvarar dock inte för pengar eller värdesaker som elev på eget bevåg medfört till skolan.

Konsekvensen vid förbrytelse eller ohörsamhet av denna ordningsregel är:

- 1) Tillsägelse
- 2) Samtal/kontakt med vårdnadshavare
- 3) Ytterligare konsekvensåtgärd; Den som uppsåtligen eller av vårdslöshet vållar personskada eller sakskada skall ersätta skadan (Skadeståndslagen 2 kap 1§). Påföljd i detta sammanhang avgörs i samråd med föräldrar, elev och rektor (Kiruna Kommun, BUF, Policy vid skadegörelse, 2004-05-13). I de fall ersättningsanspråk inte kommer i fråga åtgärdas skadan snarast möjligt genom skolans försorg eller elevers, helst frivilliga, medverkan.

4. Undervisningen och allas rätt till en bra arbetsmiljö skall respekteras

Detta innebär att vi alla respekterar och tar hänsyn för egen och andras arbetsmiljö, yrkesutövning och arbets-/studiero. Detta innebär vidare att:

- Tider passas
- Mobiltelefon inte får användas under lektionstid i störande syfte
- Förtäring inte är tillåten under lektionstid
- Verksamhet i korridorer, rasthall och på skolgård inte får störa skolans ordinarie arbete.
- Ytterkläder bärs inte under lektionstid i klassrum.
- Keps, mössa eller huva(huvtröja) bärs inte i skolmatsal, aula eller lektionssal.
- Tobak, alkohol och andra droger inte är tillåtna i skolverksamheten.

Konsekvenser vid förbrytelse eller ohörsamhet av denna ordningsregel är följande:

- 1) Tillsägelse
- 2) Utvisning från lektion under den tid som lektion fortgår enligt ansvarig pedagogs bedömning. Elev skall i sådant fall vistas i direkt anslutning till aktuell lektionssal eller på anvisad plats, så att tillsynsplikten kan tillgodoses.
- 3) Mobiltelefon eller annan störande utrustning kan omhändertas av lärare. Dessa återlämnas i sådana fall till elev efter lektionens slut.
- 4) Kvarsittning med ämnesrelaterad arbetsuppgift efter överenskommelse med förälder/vårdnadshavare med tid motsvarande maximalt ett lektionspass.
- 5) Begränsat tillträde till vissa delar av skolans utrymmen under viss tid.
- 6) Samtal/kontakt med vårdnadshavare.

5. Obehörig närvaro i skolan är inte tillåten

Skolan är inte allmän plats så länge som skolverksamhet pågår. Inga elever skall vistas i skolan efter 16:00 utan anledning. Rektor avgör vilka personer som ska ha tillträde till skolan. Med anledning av den omfattande verksamhet som bedrivs på en skola är det en mängd personer som har en naturlig anledning att vistas där. Vad som kan betraktas som obehöriga är följande:

- Elever från andra skolor som utan sakligt skäl vistas i skolan. Att besöka en kamrat är inte att anse som sakligt skäl.
- Elever som slutat för dagen och driver omkring i skolan utan giltig orsak.
- Ungdomar som kommer för att ”göra upp”.
- Personer som felaktigt använder skolans utrymmen eller områden för passage eller uppehållsplats.
- Demonstranter som kommer till skolan för att visa sitt missnöje.
- Föräldrar, vårdnadshavare och anhöriga till elever, som inte följer dessa till och från skolan eller har annat naturligt och giltigt skäl för att vistas i skolan, som vistas i skolan efter egen bedömning.

Föräldrar har, som nämnts, inte rätt att vistas i skolan efter egen bedömning. Problem i detta avseende har uppmärksammats vid flera tillfällen på olika platser i landet. JO har uttalat sig i detta avseende:

”En skollokal är inte allmän plats och även om Ni är förälder till ett skolbarn innebär inte Er ställning som förälder att Ni har rätt att mot skolledningens vilja vistas i skolan. Ert liksom andra utomståendes tillträde till en skollokal är en ordningsfråga som det ankommer på skolans ledning att ta ställning till. Ett beslut i en sådan fråga kan inte angripas genom förvaltningsbesvär.”(JO beslut, 1997-04-24, dnr: 1003-1997)

Konsekvenser vid förbrytelse mot eller ohörsamhet av denna ordningsregel är:

- 1) Tillsägelse, med uppmaning att avlägsna sig från skolområdet
- 2) Polisanmälan

Förtydligande

Skolans ordningsregler och deras innebörd har en naturlig koppling till skolans likabehandlingsarbete. Ytterst handlar detta om att alla verksamma i skolan har rätt att vara trygga, respekteras och få arbetsro.

Förbrytelse mot skolans ordningsregler bör leda till en konsekvens. Denna konsekvens skall tillrättvisa samt bidra till ett förändrat beteende, och tar sin utgångspunkt i gällande styrdokument, såsom lagstiftning, förordningar och kommun- och förvaltningspolicies. Strävan är att då så är möjligt alltid vidta konsekvensåtgärder i samråd med berörda vårdnadshavare.

I allvarliga fall av förbrytelse mot eller ohörsamhet av skolans ordningsregler övervägs alltid polisanmälan.

Giltighet

Upprättade trivselregler som avviker eller motsäger skolans ordningsregler eller deras avsikter är utan verkan.